ROK III. № 4 (21)

DZIENNIK URZĘDOWY

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego.

Równe 1 kwietnia 1926 r.

Poz. 28.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego
№ 0-4898/26.

W sprawie: spisu dzieci w wieku szkolnym.

Równe, dnia 23 marca 1926 r.

Do
Panów Inspektorów Szkolnych i Nauczycielstwa w Okręgu Szkolnym Wołyńskim.

Ze względu na to, że Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zarządza spis dzieci w wieku szkolnym na terenie całej Rzeczypospolitej w ostatnich dniach maja lub z początkiem czerwca b. r., Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego wstrzymuje narazie wykonanie swego zarządzenia z dnia 3 marca 1926 r. Nr. 1-3157/26 i wyda w tej sprawie nowe zarządzenie po otrzymaniu reskryptu Ministerstwa.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *W. Sikora.*

Poz. 29.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego
Nr. 0-4899/26.

W sprawie terminu święta młodzieży szkolnej na Wołyniu.

Równe, dnia 23 marca 1926 r.

Do
Dyrekcji Państwowych Szkół średnich ogólnokształcących, państwowych i prywatnych, seminarjów nauczycielskich oraz państwowych i prywatnych szkół zawodowych i Panów Inspektorów Szkolnych w Okręgu Szkolnym Wołyńskim.

Niniejszem zawiadamiam, iż w miesiącu czerwcu odbędzie się w Łucku „Święto Młodzieży Szkolnej” na Wołyniu. Święto to ma na celu wykazanie sprawności fizycznej i przysposobie-

nia wojskowego uzyskanych przez młodzież, popisy szkolne dla wykazania umuzykalnienia młodzieży oraz urządzenie wystawy prac ręcznych celem przeglądu zręczności młodzieży w wykonaniu przedmiotów artystycznych oraz użytku codziennego.

Program święta jest następujący:

W dniu 18, 19 i 20 czerwca 1926 r. Zawody sportowe wszystkich szkół.

W dniu 19 czerwca 1926 r. koncert chórów i popisy wokalne, koncert orkiestr szkolnych.

W dniu 20 czerwca 1926 r. otwarcie wystawy prac ręcznych i artystycznych.

W dniu 27 czerwca 1926 r. zamknięcie wystawy.

Z podobnym programem winny odbyć się wystawy i popisy chórów szkolnych w czasie zawodów szkolnych powiatowych w ostatnich dniach maja. W tym celu Dyrekcje wymienionych w nagłówku zakładów naukowych i Panowie Inspektorowie Szkolni porozumieją się z miejscowym Komitetem Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego. Zaznacza się, że zawody i koncert muszą być wykonane w jednym dniu, wystawę powiatową można przedłużyć na dni kilka.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *W. Sikora.*

Poz. 30.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego.
Nr. 0-4900/26.

Szczegółowy program zawodów szkolnych.

Równe, dnia 23 marca 1926 r.

Do

Dyrekcyj Gimnazjów Państwowych, Seminarjów Nauczycielskich, Szkół handlowych oraz Panów Inspektorów Szkolnych w Okręgu Szkolnym Wołyńskim.

W związku z ogłoszonym w Dzienniku Urzędowym z dnia 15 września 1925 r. Nr. 9/14 pozycja 116 Nr. 19304/0.25 programem powiatowych i międzyszkolnych zawodów sportowych młodzieży szkół wołyńskich, Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego podaje poniżej uzupełniony i szczegółowy program zawodów.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *W. Sikora.*

Program II Okręgowych Zawodów Sportowych.

I. Młodzież męska od lat 10 do lat 12.

Wiek rozumie się w ten sposób, że w roku 1926 uczeń zaczyna lat 10 lub kończy lat 12. Młodzież poniżej lub powyżej tej granicy do tej grupy bezwarunkowo nie może być dopuszczona.

Z a w o d y:

Po 9 zawodników z każdej szkoły.

Punkt I	Piłka graniczna	Grają drużyny w zawodach powiatowych
Punkt II	Ćwiczenia wolne 4 obrazy	Biorą udział w zawodach powiatowych
Punkt III	Wyścig piłek w rzędach	Jak wyżej

Powyższy program obowiązuje również drużyny dziewcząt w zawodach powiatowych.

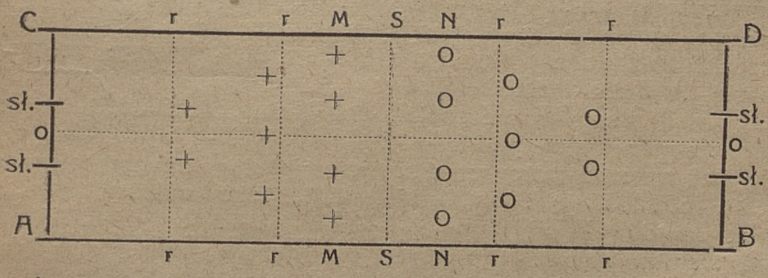
Wyjaśnienia:

Do punktu I. Gra według poniżej podanych przepisów opracowanych przez Cenara (patrz podręcznik: Gimnastyka szkolna i gry, str. 111).

Piłka graniczna.

Liczba grających: 9—jako jedna drużyna.

Boisko: (patrz rycina). Prostokąt ABCD, długości 60 m., szerokości 25 m., podzielony linią środkową SS na dwie połowy.

W odległości 5 m. od linji środkowej oznacza się po jej obydwu stronach linje pierwszego rzutu MM i NN. Oś podłużną boiska oznacza OO. W środku krótszych boków boiska ustawia się dwie bramki ze słupków, 3 m. wysokich, ustawionych w odległości 7 m. od siebie. Linje rzutu oznaczone rr rr rr, ustawienie zawodników zz.

Przybory: Piłka dęta (nożna) Nr. 3, nadto 10 chorągiewek (1.5 m.) do oznaczenia boiska i 4 słupki bramkowe, 3 m. wysokie.

Ustawienie: Drużyna, złożona z 9 graczy, ustawia się na swojej połowie boiska, frontem do linfji środkowej, w trzech szeregach, w szachownicę. Pierwszy szereg tworzą 4 gracze,

stojący na linji pierwszego rzutu, za nimi w odległości około 5 m. staje drugi szereg, złożony z 3 graczy, a za tymi w takiej samej odległości ostatni szereg z 2 graczy (Patrz rycina z z z).

Cel gry: Każda drużyna stara się w oznaczonym czasie zdobyć jak najwięcej bramek przeciwnej drużyny, a obronić przed zdobyciem własną bramkę. Bramkę zdobywa się przez przerzucenie piłki między słupkami, ewentualnie ich przedłużeniami w górę tak, by poza bramką dotknęła ziemi. Cel ten osiąga się przez sprawne chwytanie i celne, a dalekie rzuty, czego następstwem jest zbliżanie się do bramki przeciwników.

Przebieg gry: Dwie drużyny zawodnicze rozstrzygają losem, która z nich ma grę rozpocząć, drużyna przeciwna ma natomiast wybór boiska.

Po rozstawieniu się na miejscach, na znak sędziego, jeden z dwu środkowych graczy, ustawionych na linji pierwszego rzutu drużyny, rozpoczynającej grę, stojąc obydwoma stopami na tej linji, wykonuje obydwoma rękami z nad głowy rzut w stronę boiska drużyny przeciwnej. Jeżeli piłka przeszła w powietrzu poza linję środkową, i weszła w grę, tem samem gra się rozpoczęła. Jeśli zaś piłka upadła na ziemię przed linją środkową, należy rzut powtórzyć. Jeśli piłka przeszła w powietrzu przez linję środkową, drużyna przeciwna stara się niedopuścić jej w głąb swego boiska przez schwytanie jej w powietrzu lub zatrzymanie na ziemi jak najbliżej linji środkowej.

Korzystniejszem jest chwytanie piłki w powietrzu, gdyż wówczas zawodnik który piłkę schwyci, ma prawo z tego miejsca, w którem piłkę schwycił, wykonać w kierunku bramki przeciwnej 3 duże kroki, a następnie rzut, skutkiem czego zbliża się do bramki przeciwników.

Jeśli zaś piłka nie została schwytana, lecz upadła na ziemię, to najbliżej stojący zawodnik stara się ją zatrzymać, by nie dopuścić do potoczenia się jej w głąb własnego boiska, poczem podnosi ją i wykonuje rzut z tego miejsca w którem piłka znajdowała się najdalej w głębi boiska, t. j. najbliżej własnej bramki. Wobec tego wszelkie odbijanie piłki ku przodowi jest bezcelowe.

Po schwytaniu piłki ewentualnie podniesieniu jej z ziemi, rzut nie musi być koniecznie wykonany z miejsca chwytu lub podniesienia piłki, lecz zawodnik może piłkę przenieść po linji rzutu t. j. równoległej do linji pierwszego rzutu na środek boiska czyli na punkt, gdzie ta linja przecina się z podłużną osią boiska i stamtąd wykonać 3 kroki, ewentualnie rzut. Podobnie postępuje drużyna druga, a gra toczy się dalej w ten sposób, że obie drużyny chwytają i rzucają piłkę kolejno ku sobie, oraz posuwają się naprzód ku bramce przeciwnej lub cofają się wstecz ku swojej. Drużyna, która lepiej chwyta i rzuca, zbliża się ku bramce przeciwników, a znalazłszy się na odległość jednego rzutu od bramki przeciwnej, przerzuca przez nią piłkę.

Jeżeli piłka poza bramką dotknie ziemi, bramka jest zdobyta, a drużyna zwycięska uzyskuje jeden punkt, poczem rozpoczyna się gra na nowo; zaczyna drużyna, która poprzednią grę przegrała.

Zawodnicy nie są stale przywiązani do swych miejsc, lecz mogą swobodnie poruszać się w granicach boiska, nawet przekraczać własną linję bramkową, celem obrony bramki t. j. celem niedopuszczenia piłki przerzuconej przez bramkę do upadku na ziemię, lecz schwytania jej i odrzucenia.

Prawidła gry: 1. Piłkę rzuca się z miejsca, w którem została schwytana lub w którem znajdowała się najgłębiej na własnem boisku t. j. najbliżej własnej bramki, ewentualnie ze środka linji rzutu, przechodzącej przez ten punkt.

2. Rzut wykonuje ten zawodnik, który piłkę schwycił lub podniósł, podawanie współgrającym wykluczone.

3. Pierwszy rzut wykonuje się z ponad głowy, stojąc obydwoma stopami na linji pierwszego rzutu, przyczem nie wolno stóp odrywać od ziemi, wszystkie inne rzuty dowolnym sposobem. Najkorzystniejszy jest rzut łukiem ponad głowę ku bramce przeciwnika.

4. Jeżeli po rzucie piłka przeszła w powietrzu przez granice boczne, rzut jest nieważny i należy go powtórzyć.

5. Jeżeli w czasie gry piłka potoczy się poza boczne granice, tem samem wychodzi z gry i wówczas wnosi się ją na środek boiska po linji rzutu, przechodzącej przez ten punkt, przez który granicę przeszła. Jeżeli zaś piłka zostanie wyrzucona przez drużynę atakującą poza granicę bramkową, ale nie przez bramkę lecz obok niej, wówczas wyszła z gry, a drużyna broniąca wykonuje rzut z tego punktu granicy bramkowej, przez który piłka wyszła.

6. Podczas chwytania lub zatrzymywania piłki nie wolno jej odbijać wprzód ani rękami ani nogami, co poza tem jest bezcelowe.

7. Nie wolno przeciwnikom przeszkadzać w czasie chwytów, rzutów lub podczas posuwania się wprzód i wstecz.

8. Piłki, rzuconej przez jednego z zawodników, nie wolno innym współgrającym z tej samej drużyny dotykać tak długo póki nie dotknie jej któryś z przeciwników.

9. Jeżeli zawodnik drużyny atakującej schwyci odrzuconą z poza bramki piłkę tak blisko bramki, że po wykonaniu 3 kroków znalazłby się poza bramką, wówczas wolno mu przejść przez bramkę z piłką i w ten sposób zdobyć punkt, a dla zaznaczenia tego rzucić piłkę o ziemię. W innych wypadkach przeciwnej granicy bramkowej nie wolno przekraczać.

10. Za przekroczenie jednego z powyższych prawideł drużyna przeciwna ma prawo do wykonania rzutu wolnego, na czem zyskuje 3 kroki, rzut ten bowiem następuje po poprzedniem wykonaniu 3 kroków z miejsca poprzedniego własnego

rzutu. Jeżeli z powodu błędu, popełnionego przez drużynę broniącą, drużyna atakująca uzyska rzut wolny wówczas, gdy rzut poprzedni wykonała z miejsca, oddalonego o 3 kroki lub bliżej od bramki, tem samem uzyskuje punkt i nie ma obowiązku wykonywać tych 3 kroków, któremi przeszłaby przez bramkę.

Czas gry: Gra zawodnicza trwa 33 minut i dzieli się na dwie części (15+15) z 3 minutową przerwą w połowie gry. Po przerwie drużyny zmieniają stanowiska na boisku, a grę rozpoczyna drużyna przeciwna tej, która rozpoczęła grę w pierwszej części.

Wygrana: Wygrywa ta drużyna, która w wyżej oznaczonym czasie uzyskała więcej punktów.

Do punktu 2 „ćwiczenia wolne".

4 obrazy wolne dla młodzieży męskiej od 10 do 12 lat na zawodach sportowych powiatowych w roku 1926.

Muzyka: Marsz Sokołów „Ospały i gnuśny"—takt 2/4 (obraz powtarza się 4 razy, melodja 2 razy).

Postawa wyjściowa: zasadnicza ramiona wdół.

Rostęp: szachownica — (odległość stanowisk 1 m. 80 cm.)

Obraz I.

I. 1) Rozkrok pr. nogą, ręce na biodra,
2) Wytrzymaj.

II. 1) Nogi i ręce wytrzymaj, skłon tułowia wprzód (łokcie wtył, krzyż wygięty, głowa do góry).
2) Prostuj do poprzedniej postawy (jak w takcie I p. 1).

III. 1) Postawę wytrzymaj — kark chwyć.
2) Wytrzymaj.

IV. 1) skłon tułowia w prawo.
2) Wytrzymaj.

V. 1) Przenieś tułów do skłonu takiegoż w lewo.
2) Wytrzymaj.

VI. 1) Prostuj się do postawy rozkrocznej kark chwycony (jak t. I p. 1).
2) Wytrzymaj.

VII. 1) Zwrot na palcach w lewo, ramiona w bok, z równoczesną klęczką na prawe kolano. Wzrok nawprost.
2) Wytrzymaj.

VIII. 1) Prawą nogę do lewej dostaw ramiona wdół (postawa zasadnicza).
2) Wytrzymaj.

Obraz II.

I. 1) Na palce stań — ramiona skurcz.
2) Wytrzymaj.

II. 1) Półprzysiad — ramiona w bok.
2) Wytrzymaj.

III. 1) Prostuj do postawy napalcowej — ramiona skurcz.
2) Wytrzymaj.
IV. 1) Postawa zasadnicza (pięty opuść) ramiona w bok.
2) Wytrzymaj.
V. 1) Rozkrok prawą nogą — ręce przed sobą skurcz.
2) Wytrzymaj.
VI. 1) 2) Ramiona wolno w bok na palce stań wdech nosem.
VII. 1) 2) Ramiona przed sobą skurcz, wydech ustami, pięty opuść.
VIII. 1) Zwrot w lewo, nogę prawą dostaw, ramiona wdół do postawy zasadniczej.
2) Wytrzymaj.

Obraz III.

Ćwiczy się dwa razy w lewo i dwa razy w prawo.

I. 1) Zakrok prawą nogą — ramiona swobodnie.
2) Wytrzymaj.
II. 1) Lewą nogę ugnij — prawa prosto (t. j. wypad lewą) rękę lewą grzbietem dłoni wesprzyj na lewym kolanie — prawą ręką w lewą uderz (klaśnięcie) — tułów pochylony wprzód.
2) Wytrzymaj.
III. 1) Nogę lewą wyprostuj — prawą ugnij, lewa ręka poziomo wbok wskazuje cel, prawa ręka górnym łukiem w pięść zwinięta, rzucona jaknajdalej wtył.
2) Wytrzymaj.
IV. 1) Ręką prawą prostą wykonaj rzut ponad głową, nogę lewą ugnij — prawą prostuj do wypadu lewą — rękę lewą wtył.
2) Wytrzymaj.
V. 1) Ręce obok lewej nogi wesprzyj na ziemi, lewa noga ugięta mocno — prawa wtyle prosta.
2) Wytrzymaj.
VI. 1) Lewą nogę wtył przenieś do podporu leżąc przodem —głowa do góry.
2) Wytrzymaj.
VII. 1) Skok do przysiadu obunóż, ręce zostają na ziemi—wewnątrz ugiętych nóg (łokcie dotykają kolan).
2) Wytrzymaj.
VIII. 1. Postawa zasadnicza ze zwrotem w lewo (ramiona wdół).
2. Wytrzymaj.

Obraz IV.

I. 1. Ramiona bokiem wgórę — wzrok w kierunku dłoni.
2. Wytrzymaj.

II. 1. Wypad prawą nogą wbok, ramiona poziomo wbok, dłoń zwinięta w pięść wzrok (głowa) zwrócona w prawo.
2. Wytrzymaj.

III. 1) Ramiona bokiem wgórę — wzrok w kierunku dłoni, nogę prawą dostaw do lewej — pięść rozwiń.
2) Wytrzymaj.

IV. 1) Wypad lewą nogą wbok, ramiona poziomo wbok, dłoń zwinięta w pięść, głowa zwrócona w lewo.
2) Wytrzymaj.

V. 1) W lewo zwrot do zakroku prawą — ramiona wytrzymaj.
2) Wytrzymaj.

VI. 1) Ramiona wgórę, wykrok prawą nogą — lewa na palce.
2) Wytrzymaj.

VII. 1) Ramiona wbok, grzbiet dłoni do góry — wykrok lewą nogą, prawa na palce.

VIII. 1) Prawą nogę dostaw — ramiona wdół (post. zasadn.).
2) Wytrzymaj.

Wyjaśnienia do punktu 3.

Wyścig piłek w rzędach.

Zawodników ustawia się rzędem (jeden za drugim) w odległości 5 mt. Odstęp pomiędzy drużynami przynajmniej 3 mt. Pierwszy zawodnik z każdej drużyny trzyma piłkę dowolnie. Na pierwszy znak gwizdkiem podnosi piłkę oburącz do góry.

Na drugi znak gwizdkiem — rzuca piłkę do najbliższego zawodnika swojej drużyny, który podaje ją dalej—aż piłka znajdzie się u ostatniego zawodnika tej drużyny,—który podnosi piłkę do góry. Piłka upadnie najbliższy zawodnik biegnie—chwyta piłkę wraca na owe stanowisko i rzuca dalej—przytem omijanie zawodnika — (tj. przerzucanie przez 1 lub 2 czy 3) dyskwalifikuje drużynę.

Wygrywa ta drużyna, której piłka przebędzie drogę w najkrótszym czasie. Do gry używa się piłki nożnej № 3.

II Młodzież męska od 13 do 15 lat.

Wiek rozumie się w ten sposób, że w roku 1926 uczeń zaczyna 13 lub kończy lat 15. Młodzież poniżej lub powyżej tej granicy do tej grupy bezwarunkowo nie może być dopuszczona.

Czworobój w zastępach po 8 chłopców.

Punkt zawodów	Rodzaj wyczynów	Dystans minimalny	Ocena	Uwagi
1	Rzut kulą krokietową wdal ręką prawą i lewą	Średnia arytmetyczna 20 metrów	Za 20 metrów średnio = 0 punktów — za każdy 1 metr więcej = 1 pkt.	Kuła drewniana o wadze 350 gramów. Rzut z koła o średnicy 2.13 m. Trzy rzuty ręką prawą i trzy rzuty ręką lewą. Bez rzutu próbnego. Średnia oblicza sie z najlepszego rzutu prawą i lewą ręką.
2	Skok wzwyż przez łatę.	Wysokość 1. m. 1.05 „	Za skok 1.05 m. = 0 punktów. Za każdy cm. wyżej = 1 punkt.	Skok z rozbiegiem — styl dowolny. Dowolne trzy skoki na każdą wysokość.
3	Skok wdal z rozbiegiem	Odległość 3.50 metr.	Za skok 3.50 m. = 0 punktów. Za każde 5 cm. więcej = 1 punkt.	Dozwolone trzy skoki. Rozbieg i styl dowolny. Liczy się skok najdalszy.
4	Bieg 60 metrów	Czas przebiegu 9 sekund.	Za 9 sekund = 0 punktów. Za krótszy — za każde 1/5 sekundy 2 punkty więcej.	Tor prosty i oddzielny dla każdego zawodnika. Taśma na mecie. Bieg dowolny. Przekroczenie dyskwalifikuje drużynę.

III. Młodzież żeńska od 10 do 14 lat.

Wiek rozumie się jak w poprzednich rozdziałach.
Czworobój w zastępach po 12 dziewczynek.

Punkt zawodów	Rodzaj wyczynów	Dystans minimalny	Ocena	Uwagi
1	Skok wzwyż przez łatę	Wysokość 90 cm.	Za skok 90 cm. = 0 punktów. Za każdy 1 cm. wyżej 1 punkt.	Skok z rozbiegiem — styl dowolny. Dozwolone 3 skoki na każdą wysokość.
2	Wyścig piłek w rzędach	Dystans 72 m. rozstawienie uczestników po 6 metrów	Drużyna zwycięska otrzymuje 30 punktów Każda następna o 1 punkt mniej.	Patrz wyjaśnienie jak w rozdziale I.
3	Skok wdal	Odległość 2.80 m.	Za skok 2.80 = 0 punktów. Za każde 5 cm. dalej = 1 punkt.	Z rozbiegiem, styl dowolny Dozwolone 3 skoki, liczy się skok najlepszy.
4	Bieg 60 metrów	Czas przebiegu 10 sekund	Za 10 sekund = 0 punktów. Za krótszy — za każde 1/5 sekundy = 2 punkty więcej.	Tor prosty i oddzielny dla każdej zawodniczki. Taśma na mecie. Bieg dowolny. Przekroczenie toru dyskwalifikuje drużynę.

IV. Pięciobój wojskowo sportowy w zastępach po 8 chłopców.

Młodzież męska od 16 lat.

Wiek rozumie się jak przy punkcie III.

Punkt zawodów	Rodzaj wyczynów	Dystans	Ocena	Uwagi
1	Rzut granatem ręką prawą i lewą	Średnia arytmetyczna 33 metr.	Za 33 metrów = 0 punktów. Za każde $^1/_4$ metra więcej = 1 punkt.	Granat ćwiczebny wojskowy A. C. bez zapalnika, pusty. Rzutów trzy każdą ręką. Średnia arytm. z najlepszych rzutów, prawą i lewą ręką.
2	Skok wdal	Dystans 4.50 m.	Za skok 4.50 m.=0 punktów. Za każde 5 cm. dalej 1 punkt więcej.	Skok z rozbiegiem. Dozwolone 3 skoki. Liczy się skok najlepszy.
3	Bieg 100 metrów	100 metrów	Za 13 sekund = 0 punktów. Za każde $^1/_5$ sek. prędzej 2 punkty więcej.	Tor prosty i oddzielny dla każdego zawodnika. Przekroczenie toru dyskwalifikuje drużynę
4	Chód z karabinem i ładownicą	Dystans 3000 metrów	Drużyna zwycięska 30 punktów. Każda następna 1 punkt mniej	Ocena według kolejności przybycia całości drużyny. Bieg niedozwolony. Oddzielenie się zawodnika od drużyny, drużynę dyskwalifikuje.
5	Strzelanie	Dystans 100 metrów	Za największą ilość punktów strzeleckich 30 punktów. Każdej następnej 1 punkt mniej.	Strzelanie według przepisów wojskowych. Tarcze olimpijskie 1 metrowej średnicy.

V. Czworobój dla dziewcząt.

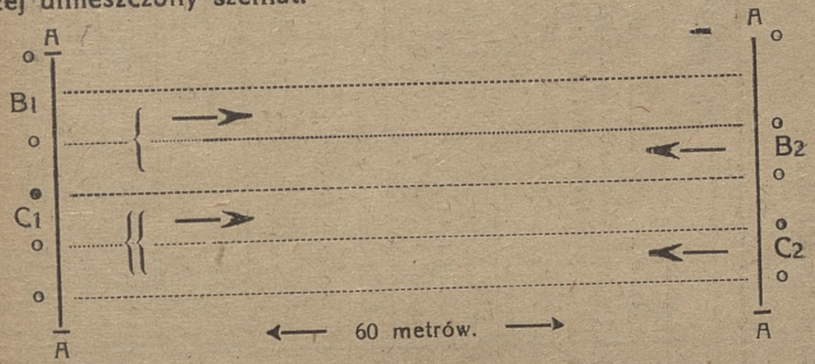
Zastępy po 8 dziewcząt od lat 15 do 18.

Punkt zawodów	Rodzaj wyczynów	Dystans minimalny	Ocena	Uwagi
1	Rzut piłką koszykową		Rzut najdalszy = 30 punktów. Za każdy 1/2 metra mniej = 1 punkt mniej	Rzut z koła o średnicy 2.13 metrów. Styl dowolny. Rzut oburącz. Trzy rzuty, bez rzutu próbnego. Liczy się rzut najdalszy.
2	Stafeta 8 × 60 met.	Dystans 480 metrów	Za najlepszy czas 30 punktów. Za kazde 1/5 sekundy później od pierwszej zawodniczki 1 punkt mniej	Opis sztafety poniżej.
3	Skok wdal	Dystans 3.00 metry	Za skok do 3.00 metrów = 0 punktów za każde 5 cm. dalej 1 punkt.	Skok z rozbiegiem, styl dowolny, dozwolone trzy skoki Liczy się skok najdalszy.
4	Rzut oszczepem		Rzut najdalszy = 30 punktów. Za każde 1/2 metra mniej—1 pkt. mniej.	Rzut ręką dowolną, styl szwedzki z rozbiegiem. Dozwolone trzy rzuty. Oszczepy przesowe waga 600 grm. długość 2.10 m. bambusowe wykluczone.

Wyjaśnienie do punktu 2. „Czworoboju dla dziewcząt".

Sztafeta 60 metrów.

Wymierza się bieżnię 60 metrową, na której oznacza się tory dla każdej zawodniczki. Ustawienie zawodniczek na obydwóch stronach bieżni, na swoim torze każda, t. j. każda drużyna otrzymuje 2 tory własne. Ustawienie takie ilustruje poniżej umieszczony szemat.

A. Końce bieżni.
O. Chorągiewki 1.5 m. wysokie mocno wbite.
{ 2 tory dla drużyny pierwszej
{{ 2 tory dla drużyny drugiej.

B. 1.
C. 1. ustawienie pierwszych zawodniczek z dwóch walczących ze sobą drużyn.

B. 2.
C. 2. ustawienie następnych zawodniczek z dwóch walczących ze sobą drużyn

Ponieważ w każdej drużynie jest osiem zawodniczek. cztery z nich stoją na jednym końcu bieżni, cztery na drugim. W ten sam sposób ustawiają się wszystkie drużyny biorące udział w wyścigach.

Przebieg sztafety:

Po ustawieniu zawodniczek, starter komenderuje: „na miejsca" poczem po 2 sekundach komenderuje „gotowi" i po jednej sekundzie potem strzela. Na odgłos strzału wszystkie zawodniczki oznaczone B. 1, C. 1, lub jeżeli jest więcej drużyn D. 1, E. 1 i t. d. biegną *swoim* torem do zawodniczek B. 2, C. 2. Dobiegając oddają im pałeczki sztafetowe. Zawodniczki B. 2, C. 2, *muszą odebrać pałeczki za chorągiewką*, i biegną znowu do przeciwnego końca bieżni. oddając w ten sam sposób pałeczkę swojej partnerce więc zawodniczce B 3, która tymczasem już czeka na nią na miejscu zawodniczki B 1. Tak na przemian trwa bieg dopokąd wszystkie 8 zawodniczek biegu nie skończą. Chwycenie pałeczki sztafetowej przed chorągiewką dyskwalifi-

kuje drużynę. Wygrywa drużyna, która przestrzeń 8×60 metrów wykona w jaknajkrótszym czasie. Granice bieżni i toru muszą być dokładnie wyznaczone wapnem. Ominięcie toru dyskwalifikuje. Szerokość toru dla każdej zawodniczki 1.20 metra.

VI. Pięciobój lekkoatletyczny w zastępach po 4 zawodników.

Młodzież męska od lat 16.

Wiek rozumie się jak podano w poprzednich rozdziałach.

Punkt zawodów	Rodzaj wyczynów	Dystans minimalny	O c e n a	U w a g i:
1.	Skok wdal	Dystans 4.80 m.	Skok 4 80 = 0 punktów. Za każde 5 cm. więcej 1 punkt wiecej	Rozbieg — styl dowolny Trży skoki
2.	Sztafeta olimpijska 100+200+300+400 metrów	Dystans 1000 met.	Za najlepszy czas 30 punktów. Za każdą $^1/_5$ sekundy później od najlepszego — 1 punkt mniej	Bieg według przepisów Polskiego Związku Lekkoatletycznego
3.	Bieg z płotkami	Dystans 110 met.	Czas minimalny 20 sek. = 0 punktów. Za każde $^1/_5$ sekundy szybciej — 1 punkt więcej	Bieżnia dla każdego zawodnika oddzielna 10 płotków wysokości 0.91 m. Szczegóły w przepisach P. Zw. Lekkoatletycznego
4.	Rzut oszczepem	Dystans minim. 32 metry	Za rzut 32 metry = 0 punktów. Za każde $^1/_4$ m. dalej 1 punkt więcej	Ręka dowolna — styl szwedzki, rzutów 3 z rozbiegu. Oszczep przepisowy wagi 800 gr. długości 2.6 m. Oszczepy bambusowe wykluczone
5.	Skok o tyczce	Dystans minimalny 2.40	Za skok 2.40 m. = 0 punktów. Za każde 5 cm. wyżej = 1 punkt więcej	Zaczynać od 1. 80 m. rozbieg, styl dowolny Dozwolone 3 skoki na każdą wysokość

We wszystkich wyczynach w pięcioboju obowiązują przepisy P. Zw. Lekkoatletycznego z r. 1925.

Wyjaśnienia ogólne do wszystkich wyczynów w zawodach.

Wyjaśnia się, że jeśli na uzyskanie jednego punktu trzeba np. 1 metra—przy rzucie—czy 5 cm. przy skoku—to punkt liczy się, jeśli z tego 1 m. czy 5 cm. zawodnik osiągnie przynajmniej 50% t. j. 50 cm. lub 2½ cm. — słowem dolicza się jeden punkt, o ile zawodnik uzyska lub przekroczy 50% różnicy wymaganej na uzyskanie jednego punktu (np. rzut kulą krokietową — minimum 20 m. — różnica na 1 punkt 1 metr więcej—zawodnik I rzucił 28.55—II rzucił 28.49—pierwszemu liczy się 9 punktów, drugiemu — tylko 8).

Ćwiczenia wolne.

obowiązujące wszystkich zawodników w zawodach okręgowych.

A. Młodzież męska.

Ustawienie: kolumna ćwiczebna zwykła, rozstęp wolny.
Postawa pierwotna: zasadnicza, ramiona w dół, dłonie otwarte.
Postawa spoczynkowa: lewa noga wprzód zewnątrz wysunięta ramiona w dół.

Każdy obr=z ćwiczy się 4 razy.

Ułożył Br. Kondratowicz.

Obraz 1. Muz. „Ospały i Gnuśny" T. 2/4.

I. 1) Rozkrok w prawo+ramiona w bok (grzbiet).
2) Wytrzymaj.
3) Postawa napalcowa+R. w dół a wprzód.
4) Wytrzymaj.

II. 1) Postawa na stopach+R. w dół a w bok.
2) Wytrzymaj.
3) Przystaw prawą nogę do lewej+R. w dół.
4) Wytrzymaj.

III. 1) Rozkrok w lewo+R. w bok (grzbiet).
2) Wytrzymaj.
3) Postawa napalcowa+R. w dół a wprzód.
4) Wytrzymaj.

IV. 1) Postawa na stopach+R. w dół a w bok.
2) Wytrzymaj.
3) Przystaw lewą nogę do prawej+R. w dół.
4) Wytrzymaj.

V. 1) Zwrot dłoni na zewnątrz (ramiona przy tułowiu).
2) Wytrzymaj.
3) Ramiona skurcz (na barki).
4) Wytrzymaj.

VI. 1) Ramiona w górę (dłonie ku sobie).
2) Wytrzymaj.

3) Postawa napalcowa+R. skurcz.
4) Wytrzymaj.

VII. 1) Postawa kuczna + R. w bok (z odkręcaniem kiści na zewnątrz).
2) Wytrzymaj.
3) Postawa na stopach+R. przód pierś.
4) Wytrzymaj.

VIII. 1) 1/4 obrotu w lewo (na pięcie lewej nogi a palcach prawej), do zakroku prawą na palcach+R. w bok.
2) Wytrzymaj.
3) Przystaw prawą nogę do lewej+R. w dół.
4) Wytrzymaj.

Obraz II. Muz. „Upływa szybko życie".

I. 1) Krok lewą, prawa w zakroku na palcach+R. w bok.
2) Krok prawą, lewa w zakroku na palcach+zwrot dłoni w górę.
3) Krok lewą, prawa w zakroku na palcach+R. w górę.
4) Prawa noga do lewej+R. na kark.

II. 1—2) skłon tułowia w tył (tylko w kręgach piersiowych).
3—4) tułów prostuj.

III. 1) Ramiona w górę.
2) Wytrzymaj.
3) Skłon tułowia w dół, ramiona w dół (głowa w środku rąk).
4) Wytrzymaj.

IV. 1) Wyprostój tułów do opadu wprzód (poziom tułowia) ręce na biodra,
2—3—4) powoli tułów prostój.

V. 1) Wypad lewą nogą wprzód+R. w bok.
2) Wytrzymaj.
3) Wyprostowanie nogi, ramiona w dół, 1/2 obr. na piętach do wypadu prawą nogą wprzód, ramiona w bok).
4) Wytrzymaj.

VI. 1) Lewa noga do prawej+R. w dół a wprzód.
2) Ramiona w dół a bok.
3) Ramiona w dół.
4) Wytrzymaj.

Obraz III. Muz. „Witaj majowa jutrzenko" 3/4.

1) a) Zakrok lewą N.+R. w górę (przodem).
b, c) Wytrzymaj.

2) a) Klęczka lewą N.+R. w bok (grzbiet).
b, c) Wytrzymaj.

3) a) Podpór boczny w lewo (lewa noga w klęczce, prawa wysunięta w bok, prawe ramię w bok, głowa zwrócona w kierunku palców prawej ręki.
b) c) Wytrzymaj.
4) a) $1/4$ obr. w lewo, do podporu leżąc przodem (lewa noga wysunięta w tył).
b, c) Wytrzymaj.
5) a) Ramiona ugnij.
b, c) Wytrzymaj.
6) a) Ramiona prostój.
b, c) Wytrzymaj.
7) a) Przysiad podparty (kolana zewnątrz ramion).
b, c) Wytrzymaj.
8) a) Postawa zasadnicza+R. w dół.
b, c) Wytrzymaj.

Duże „R" czytaj ramiona.

B. Młodziaż żeńska.

Ćwiczenia krótkiem wywijadłem dla dziewcząt.

Postawa pierwotna: zasadna, ręce na biodra, wywijadło pionowo nad głową.

Muzyka: Mazur „Ty ze mnie szydzisz". Takt 3/4.

Obraz powtarza się 4 razy, melodja 2.

Obraz I.

I. 1) Wykrok prawą nogą suń lewą, ramiona wytrzymaj.
2) Wykrok prawą, lewą wytrzymaj.
3) Wypad lewą nogą wprzód, ramiona w bok, wywijadło pionowo.

II. 1) Klęczka na prawem kolanie, ramiona skrzyżnie na piersiach, prawe powierzchu, wywijadło pionowo.
2) 3) Wytrzymaj.

III. 1) Powstań, pół obrotu w prawo na piętach, lewą nogę ugnij w kolanie skłoń lekko tułów, ramiona łukiem górnym w dół skos, wywijadło w kierunku ramion.
2) 3) Wytrzymaj,

IV. 1) Prostuj się do zakroku lewa noga na palce—ramiona w pion skos wywijadło w kierunku ramion.
2) 3) Wytrzymaj.

V. 1) Ćwierć obrotu w lewo, do rozkroku prawą na palce, skłoń tułów w lewo, lewe ramię w dół zewnątrz, prawe ugięte do środka (pięść przy lewym barku), wywijadło w lewo.
2) 3) Wytrzymaj.

VI. 1) Przenieś ciężar ciała na prawą nogę, lewa na palcach, skłoń tułów w prawo, ramiona łukiem górnym w prawo,

prawe ramię w dół zewnątrz, lewe ugięte do środka, pięść przy prawym barku.

2) 3) Wytrzymaj.

VII. 1) Tułów prostuj, zakrok lewą nogą, ramiona — łukiem dolnym w pion, wywijadło w kierunku ramion.

2) Pół obrotu w lewo zakrok pr. n. lewa na palce, ramiona wprzód, wywijadło w kierunku ramion.

3) Wytrzymaj.

VIII. 1) Przystaw lewą nogę do prawej, kuczka, ramiona wytrzymaj, wywijadło w tył poziomo.

2) Podskok, przemach wywijadłem popod obie nogi do położenia ram. w pion, wywijadło w kierunku ramion.

3) Postawa zasadna, ręce na biodra.

Obraz II.

Takt $^3/_4$. Muzyka walc „Przybyli do wsi ułani".

Obraz powtarza się 4 razy, melodja dwa.

I. 1) Pląs lewą n. wprzód, suń prawą, ramiona w bok, wywijadło pion.

2) Pląs lewą n. wprzód, pr. na palcach, ramiona wytrzymaj,

3) Wytrzymaj.

II. 1) Pląs prawą wprzód, suń lewą, ramiona wytrzymaj.

2) Pląs prawą wprzód, ramiona wytrzymaj.

3) Wytrzymaj.

III. 1) Pół obrotu w lewo (na palcach) do rozkroku prawą na palce. Ramiona łukiem dolnym w pion skos do środka, skrzyżnie w przegubach, prawa przed lewą, wywijadło w kierunku ramion.

2) Ramiona w bok, nogi wytrzymaj.

3) Ramiona ugnij, ręce na biodra.

IV. 1) Pląs prawą n. wprzód, suń lewą, ramiona w bok.

2) Pląs prawą n. wprzód, lewa na palcach, ramiona wytrzymaj.

3) Wytrzymaj.

V. 1) Pląs lewą nogą wprzód, suń prawą, ramiona wytrzymaj.

2) Pląs lewą wprzód, prawa na palcach, ramiona wytrzymaj.

3) Wytrzymaj.

VI. 1) Pół obrotu w prawo do zakroku lewą na palce, ramiona łukiem dolnym w pion skos do środka, skrzyżnie w przegubach, lewa przed prawą, wywijadło w kierunku ramion.

2) Ramiona w bok.

3. Ramiona wgnij, ręce na biodra.

VII. 1) Przenieś lewą nogę w bok z równoczesnem podskokiem na lewej nodze pół obrotu w lewo doskakując na prawą nogę, lewa wzniesiona, ramiona w bok.

2) Pół obrotu w lewo na palcach prawej stopy, przenieś lewą w bok do rozkroku, ramiona wytrzymaj.
3. Ćwierć obrotu w lewo, do uniku prawą w tył, nogi w kolanach lekko ugięte, ramiona wytrzymaj.

VIII. 1. Ramiona przanieś w dół skos, wywijadło w kierunku ramion, lakko uderza o ziemię.
2. Prostuj nogi w kolanach, ramiona ugnij, ręce na biodra.
3. Wytrzymaj.

IX. 1. Przenieś prawą nogę w bok i podskok na prawej, równocześnie pół obrotu w prawo doskakując na lewą nogę, prawa wzniesiona, ramiona w bok.
2. Pół obrotu w prawo na palcach lewej stopy, przenieś prawą w bok do rozkroku, ramiona wytrzymaj.
3. Ćwierć obrotu w prawo, do uniku lewą nogą w tył, nogi w kolanach lekko ugięte, ramiona wytrzymaj.

X. 1. Ramiona opuść w dół skos, wywijadło w kierunku ramion, lekko uderza o ziemię.
2. Nogi w kolanach prostuj do zakroku lewą na palce, ramiona ugnij, ręce na biodra.
3. Wytrzymaj.

XI. 1. Ćwierć obrotu w lewo, balans na lewej nodze, prawa lekko wzniesiona, ramiona w bok.
2. Prawą nogę opuść w bok i balans na prawej nodze, lewa wzniesiona w bok, ramiona wytrzymaj.
3. Opuść lewą do prawej, kuczka, ramiona w pion skos.

XII. 1. Podskok w miejscu i przemach wywijadłem wprzód po pod obie nogi, do postawy kucznej, ramiona w dół skos, wywijadło w kierunku ramion, lekko uderza o ziemię.
2. Nogi w kolanach prostuj, ramiona ugnij, ręce na biodra.
3. Wytrżymaj.

Obraz III.

Takt 4/4 Muzyka „Wesoły szczęśliwy".

Obraz powtarza się 4 razy, melodja 2 razy.

I. 1) Rozkrok lewą suń prawą, ramiona w bok.
2) Rozkrok lewą, ramiona wytrzymaj.
3) Skrzyżuj prawą za lewą, skłoń tułowia w prawo, prawe ramię w dół, pięść przy wewnętrznej krawędzi lewej stopy, lewe w bok..
4) Wytrzymaj.

II. 1) Rozkrok prawą, suń lewą, ramiona w bok.
2) Rozkrok prawą, ramiona wytrzymaj.
3) Skrzyżuj lewą za prawą, skłoń tułowia w lewo, lewe ramię w dół, pięść przy wewnętrznej krawędzi prawej stopy, prawe ramię w bok.
4) Wytrzymaj.

III. 1) Ćwierć obrotu w lewo, wypad lewą nogą wprzód, ram. w pion. skos wywijadło za sobą na kark.
2) Wytrzymaj.
3) Przystaw pr. do l. ram. wprzód wywij. w kierunku ram.
4. Wytrzymaj.

IV. 1) Podskok w miejscu, przemach popod obie nogi do położenia ram. wprzód wywijadło w kierunku ram.
2) Wytrzymaj.
3) Ram. ugnij, ręce na biodra.
4) Wytrzymaj.

V. 1) Unieść lewą nogę skrzyżnie przed prawą, ramiona w dół na prawo, skrzyżnie w przegubach, lewa nad prawą.
2) Lewą n. unieś w bok, ram. w bok.
3) 4) Cały obrót w lewo do rozkroku skrzyżnego prawą na palce ram. wytrzymaj (opuśc lewą do prawej i pół obrotu w lewo, kończąc następnie pół obrotu na prawej stopie, przenieś lewą wprzód do środka).

VI. 1) Wypad pr. n. w bok ram. wytrzymaj.
2) Unik lewą wstecz, ram. w dół skos, wywijadło w kierunku ramion, lekko uderza ziemię.
3. Przystaw lewą do prawej ram. ugnij ręce na biodra.
4) Wytrzymaj.

VII. 1) Jak V 1 tylko w przeciwną stronę
2) jak V 2 tylko w przeciwną stronę
3) jak V 3 tylko w przeciwną stronę
4) jak V 4 tylko w przeciwną stronę

VIII. 1) jak VI 1 tylko w przeciwną stronę
2) jak VI 2 tylko w przeciwną stronę
3) jak VI 3 tylko w przeciwną stronę
4) jak VI 4

Sztafeta kolarzy.

Zgłaszają się drużyny z poszczególnych szkół. Dystans zależny od ilości zawodników poszczególnych zakładów. Wskazana ilość conajmniej po 10 kolarzy z każdej szkoły. Każdy uczestnik sztafety pokrywa przestrzeń 3 kilometrów. Rower i kierownik turystyczny, rowery wyścigowe wykluczone.

Piłka koszykowa.

Prawidła gry według przepisów opracowanych przez Kuratorjum Okręgu szkolnego krakowskiego z r. 1925. Zamawiać można wprost z Krakowa.

Drużyny należy zgłosić do dnia 15 kwietnia 1926 r. do Kuratorjum, celem ustalenia rozgrywek między poszczególnemi zakładami. Na zawodach grają dwie najlepsze drużyny z całego okręgu o mistrzostwo. Oddzielnie drużyny żeńskie, oddzielnie drużyny męskie.

PRAWIDŁA OGÓLNE

jakie będą stosowane przy obliczaniu punktów.

1. Przy poszczególnych trój — czworo i pięciobojach o zwycięstwie decyduje suma punktów, jakie zostaną zdobyte przez wszystkich uczestników, biorących udział w danym wieloboju. Zwycięża drużyna posiadająca największą ilość punktów.

2. Nagrodę przechodnią dla młodzieży męskiej zdobywa szkoła za najlepsze wyćwiczenie ogółu młodzieży męskiej.

Miernikiem zwycięstwa będzie suma punktów zdobyta przez młodzież w wielobojach wymienionych w rozdziałach II, IV i VI.

Szkoła, której wyniki obliczone z wyczynów wymienionych w rozdziałach II, IV i VI dadzą najwyższą ilość punktów uznana zostanie za zwycięską.

Normy te stosowane będą tak w zawodach okręgowych jak i powiatowych.

3. Wymienione zasady równoznacznie stosowane będą do drużyn żeńskich, biorących udział w wielobojach wymienionych pod III i V.

4. Wykluczone jest branie udziału przez jednego zawodnika w kilku wielobojach. W wypadkach udziału zawodnika nie w tym wieloboju, do którego został zgłoszony, następuje dyskwalifikacja całej drużyny. Niedopuszczalne jest również zastępstwo zawodników w poszczególnych wyczynach. W razie zastępstwa następuje dyskwalifikacja drużyny. Zastępca dopuszczalny jest jedynie w wypadkach zgłoszonych przed całością zawodów.

5. Za tak zwane „podstawianie" jednych zawodników w miejsce drugich w czasie zawodów—drużyna będzie zdyskwalifikowana.

6. Do każdego wieloboju, może poszczególne gimnazjum lub szkoła powszechna wystawić kilka drużyn, przyczem jednak obowiązują zastrzeżenia wyszczególnione w punktach 4 i 5.

7. O ile szkoła wystawia do zawodów więcej, jak jedną drużynę, do ogólnej sumy punktów zdobytych przez poszczególną szkołę liczą się tylko punkty zdobyte przez drużynę najlepszą. Uzyskane punkty przez drużynę słabszą do ogólnej sumy się nie wliczają. Do obliczenia wzięte będą wyczyny uzyskane przez najlepsze w danym wieloboju drużyny, o ile szkoła wystawia tych drużyn kilka.

Uwaga: Zaznacza się iż im więcej drużyn i do większej ilości wielobojów poszczególna szkoła wystawi — zyskuje temwiększe szanse zwycięstwa ogólnego i zdobycia nagrody przechodniej.

Stroje obowiązują jak podano w N-rze 9 Dz. Urz. z roku 1925 r. z dopuszczeniem dla dziewcząt zniesienia kołnierzy i zastąpienia ich wycięciem obszytem tasiemką koloru przepisanego.

Poz. 31.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego
№ 0-3872/26

W sprawie: przysposobienia wojskowego.

Równe, dnia 23 marca 1926 r.

Do

Władz Szkolnych I Instancji
w Okręgu Szkolnym Wołyńskim.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego niniejszem komunikuje, że na terenie województwa wołyńskiego zostały utworzone w myśl rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 kwietnia 1925 r. (Dz. U. R. P. № 45) powiatowe i miejskie Komitety Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego. Komitety te zależne są od Wojewódzkiego Komitetu jako organu Rady Naczelnej Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, utworzonej w Warszawie.

Celem tych Komitetów jest ujednostajnienie akcji wychowania fizycznego wśród młodzieży pozaszkolnej oraz organizowania hufców przysposobienia wojskowego.

Ze względu na pierwszorzędną konieczność państwową, jaką jest odpowiednie przygotowanie młodzieży szkolnej do służby wojskowej, polecam Panom Kierownikom Władz Szkolnych I Instancji wejść w jak najściślejszy kontakt z wymienionemi Komitetami, celem ujednostajnienia akcji przysposobienia wojskowego w szkołach z akcją takiego przysposobienia prowadzoną przez Komitety dla młodzieży szkolnej.

Zechcą więc Panowie zwrócić baczną uwagę na pracę hufców szkolnych i udzielać oficerom instrukcyjnym jak najdalej idącej pomocy w normalnem prowadzeniu hufców szkolnych.

We wszystkich sprawach dotyczących hufców szkolnych należy zwracać się bezpośrednio do właściwych dowódców pułków piechoty, na terenie których Inspektorat Szkolny lub zakład średni się znajduje to jest:

Do dowódcy 7 p.p. leg. w Chełmie — z powiatu Luboml
„ „ 43 p.p. w Dubnie — z powiatu Dubno, Krzemieniec.

Do dowódcy 44 p.p. w Równem — z powiatu Zdołbunów,
„ „ 45 p.p. w Równem — z powiatu Równe — Kostopol,

Do dowódcy 23 p.p. we Włodzimierzu — z powiatu Włodzimierz, Horochów,

Do dowódcy 24 p.p. w Łucku — z powiatu Łuck,
„ „ 50 p. p. w Kowlu— „ Kowel.

Kuratorjum przypomina, że sprawy hufców szkolnych omawiane były rozporządzeniami z dnia 24.XI. 1924 r. (Dz. Urz. Kuratorjum № 2 poz. 26) oraz w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum № 1 z roku 1925 poz. 17.

Szczególnie należy zainteresować hufcami szkolnemi tych nauczycieli, którzy odbyli służbę w charakterze oficerów lub przynajmniej przeszli kurs wyszkolenia wojskowego w obozach letnich.

Kuratorjum oczekuje od Panów szczegółowych sprawozdań z przeprowadzonych prac organizacyjnych w zakresie przysposobienia wojskowego do dnia 1 czerwca 1926 roku.

Kurator Okregu Szkolnego (—) *W. Sikora.*

Poz. 32.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego
Nr. O-2611/26.

W sprawie gry w piłkę ręczną.

Równe, dnia 26 lutego 1926 r.

Do
Dyrekcyj Gimnazjów Państwowych i Prywatnych oraz Panów Inspektorów Szkolnych w Okręgu Szkolnym Wołyńskim.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego przypomina niniejszem okólnik z dnia 16 lutego 1925 r. № 2629/I, wydany na zasadzie rozporządzenia Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 28 stycznia 1925 r. № 1455/I, a zawierający zakaz uprawiania przez młodzież szkolną w wieku do lat 16 gry w piłkę nożną, ze względu na nadmierny wysiłek nerwów i mięśni w zbyt młodym wieku.

Zechcą Panowie Dyrektorowie i Inspektorowie Szkolni ściśle przestrzegać, aby wymieniona młodzież w czasie zabaw nie była dopuszczana do gry w piłkę nożną. Należy natomiast wywierać większy nacisk na uprawianie przez młodzież szczególnie młodszą gier w piłkę koszykową i latającą.

Ponieważ gra w piłkę nożną dostarcza młodzieży największej emocji i ze względu na swój przebieg jest dla niej najbardziej interesująca, Towarzystwo Zabaw Ruchowych wprowadza obecnie grę pdobną t. j. w „piłkę ręczną". Gra w piłkę ręczną odbywa się na takiem samem boisku jak piłka nożna i na takich samych prawie zasadach, posiada jednak zasadniczą zmianę w używaniu do gry wyłącznie rąk. Gra przez to staje się bardziej estetyczna i nie naraża grających na szkodliwe uszkodzenia ciała, gdyż pozbawiona jest wszelkich cech brutalności.

Zechcą Panowie polecić kierownikom wychowania fizycznego zapoznać się z prawidłami gry „w piłkę ręczną" i po przeprowadzeniu prób zawiadomić o nich Kuratorjum. Szczególną uwagę należy zwrócić na czas trwania tej gry w stosunku do wieku młodzieży biorącej w niej udział.

Młodzieży młodszej poniżej lat 14 do gry nie należy dopuszczać ze względu na zbyt wielkie boiska przeznaczone do

gry — które wymagają biegania na zbyt wielkie dla dzieci odległości.

O ileby gra okazała się wskazana, możnaby ją wprowadzić w program zawodów międzyszkolnych, wobec czego opinję należy nadesłać najdalej do dnia 15 maja.

Podręcznik do tej gry nosi tytuł: „Piłka ręczna", opracował Włodzimierz Humen instruktor Towarzystwa Zabaw Ruchowych, Nakładem Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich — Lwów.

Kurator Okręgu Szkolnego *W. Sikora.*

Poz. 33.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych
i Oświec. Publicznego
Warszawa,
dnia 2 marca 1926 r.
Nr. II/1589/26.
W sprawie opłat szkolnych w szkołach średnich ogólnokształcących.

Okólnik

Do
Kuratorjów wszystkich
Okręgów Szkolnych.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu uchyla postanowienia okólnika z dnia 7 czerwca 1924 r. Nr. 4907-II-24 w sprawie taks i opłat szkolnych w szkołach średnich ogólnokształcących i wprowadza następujące taksy z mocą obowiązującą od dnia 1 lutego 1926 roku.

1) Taksa wstępna dla uczniów wstępujących po raz pierwszy do państwowej szkoły średniej . . . 3 zł.
2) Taksa za egzamin wstępny do klasy drugiej lub wyższej (prócz ósmej) państwowej szkoły średniej . 10 zł.
3) Taksa za egzamin wstępny z różnicy programów . 4 zł.
4) Taksa za egzamin wstępny do klasy ósmej państwowej szkoły średniej . . . . . . 20 zł.
5) Taksa za egzamin prywatny, zdawany w państwowej szkole średniej (w Okręgach, w których te egzaminy istnieją) . . . . 20 zł.
6) Taksa za egzamin dojrzałości w szkołach średnich państwowych i prywatnych . . . . . 12 zł.
7) Taksa za pełny egzamin dojrzałości dla eksternów . 60 zł.
8) Taksa za uzupełniający egzamin dojrzałości dla eksternów . . . . 15 zł.
9) Taksa za wydanie duplikatu świadectwa rocznego lub półrocznego . . . . 5 zł.
10) Taksa za wydanie duplikatu dojrzałości . . . 10 zł.

11) Taksa za fundusz gier ruchowych rocznie . . 4 zł.
12) Taksa za zużycie pomocy naukowych i materjałów rocznie . . . . 60 zł

Taksy wymienione w punktach 1, 6, 7, 8, 9, 10 stanowią dochód państwowy i winny być wpłacane, względnie przelewane do kas skarbowych na rachunek Kuratorjum do zarachowania w dziale 5 (Szkolnictwo Średnie Ogólnokształcące) preliminarza dochodowego Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Taksa za zużycie pomocy naukowych i materjałów (p. 12) stanowi częściowo dochód Skarbu Państwa, częściowo Ministerstwa W. R. i O. P. Uczniowie wpłacają na ręce dyrekcji szkoły półrocznie po 30 zł. Z tej kwoty przelewa dyrekcja szkoły po 25 zł. do kasy skarbowej, po 5 zł. — zaś pozostawia do rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P.

Oprócz taks wyżej wymienionych uczniowie ponoszą koszta wszelkiego rodzaju zaświadczeń i druków np. dla celów wojskowych, dla uzyskania ulg taryfowych na kolejach i t. p. Dochód z tego tytułu, odpowiadający rzeczywistym kosztom druków ma być uiszczony dyrekcji szkoły na fundusz służący dla pokrycia wydatków rzeczowych.

Taks wymienionych w punktach 2, 3, 4, 5 i 11 nie wypłaca się do Kas Skarbowych. Kwoty uzyskane z taks wymienionych w punktach 2, 3, 4, i 5 rozdziela dyrekcja szkoły pomiędzy egzaminatorów względnie członków komisyj egzaminacyjnych jako wynagrodzenie za udział w komisji, podobnie jak taksy za egzaminy eksternów z kursu sześciu klas gimnazjum. Funduszu, powstałego z taksy wymienionej w punkcie 11, używają dyrekcje szkół według własnego uznania na urządzenia i przybory do zabaw ruchowych, sportów i t. p. Fundusz, uzyskany z taks na gry ruchowe, a także i na druki, oraz wydatki z tych funduszów czynione, winny być zapisywane jako dochód względnie rozchód w księgach, prowadzonych przez dyrekcje szkół. Z funduszów tych i z ich użycia składają dyrekcje szkół sprawozdanie Kuratorjum z końcem roku szkolnego.

Egzamin wstępny do klasy pierwszej jest bezpłatny, bezpłatny jest również egzamin do klasy czwartej, o ile składa go uczeń, przechodzący do tej klasy bezpośrednio po ukończeniu klasy siódmej siedmioklasowej szkoły powszechnej. Nauczyciele wyznaczeni przez dyrektora szkoły i biorący udział w Komisjach egzaminacyjnych do klasy pierwszej względnie czwartej, żadnego wynagrodzenia z tego tytułu nie otrzymują.

Szkoły prywatne wpłacają taksy za egzamin dojrzałości przeprowadzony w szkole ze swemi uczniami na odpowiednią pozycję budżetową—zawsze na rachunek Kuratorjum—przesyłają Kuratorjum wykaz uczniów (enic), od których taksy te zostały

pobrane, oraz pokwitowanie Kasy Skarbowej na wpłaconą łączną kwotę.

Taksy wpłacone przez uczniów zwrotowi zasadniczo nie podlegają. Wyjątkowo mogą być zwrócone taksy, wymienione w punktach 6, 7 i 8—i to tylko w tym wypadku, gdy uczeń (ekstern) z powodu zasłabnięcia lub choroby, powstałej po wpłaceniu taksy, egzaminowi poddać się nie może. O sposobie dokonywania zwrotu taks, wpłaconych do Kas Skarbowych pouczają §§ 49, 50 i 52 przepisów rachunkowo-kasowych (Dz. Urz. Min. Skarbu z 1921 r. № 45 poz. 564).

Taksa za zużycie pomocy naukowych i materjałów winna być wpłacana w dwóch równych ratach półrocznych z początkiem danego półrocza najpóźniej do końca drugiego miesiąca. Uczniowie, którzy uzyskali zwolnienie od tej taksy w jednem półroczu, korzystają ze zwolnienia i w następnych półroczach szkolnych, o ile i jak długo istnieją warunki, od których zależy zwolnienie. Od uczniów, którzy przed ostatecznym terminem płatności taksy występują ze szkoły, można nie żądać opłacenia taksy.

Do uiszczenia taks wymienionych obowiązani są zasadniczo wszyscy uczniowie (eksterni). Zwolnień można udzielać jedynie od taksy za egzamin dojrzałości eksternów i od taksy za zużycie pomocy naukowych i materjałów.

Ze zwolnień od taksy za zużycie pomocy naukowych i materjałów mogą korzystać:

a) dzieci rodziców niezamożnych oraz dzieci czynnych funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych, pobierających ze Skarbu Państwa uposażenie służbowe względnie wynagrodzenie — o ile nie jest wiadome, że posiadają znaczniejszy majątek. W tym wypadku płacą rocznie 30 zł. względnie półrocznie 15 zł. Z tego przypada dla Skarbu Państwa 25 zł. a dla Ministerstwa W. R. i O. P. 5 zł., względnie półrocznie dla Skarbu 12.50 zł., a dla Ministerstwa Wyznań Rel. i Ośw. Publ.—2.50 zł.;

b) w wypadkach zupełnego ubóstwa mogą być zwolnieni w całości jednak w granicach 10% ogółu uczniów całej szkoły.

Od taksy za pełny egzamin dojrzałości eksternów mogą być zwolnieni w połowie kandydaci zupełnie niezamożni oraz dzieci czynnych funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych, a także sami funkcjonarjusze państwowi i wojskowi zawodowi.

Całkowicie zwolnieni od tej taksy mogą być wyjątkowo kandydaci zupełnie ubodzy i to w granicach 10% wszystkich kandydatów, dopuszczonych do egzaminu.

Określonych zwolnień od taksy za zużycie pomocy naukowych i materjałów udzielają co półrocze Rady Pedagogiczne szkół

(stosownie do stanu majątkowego rodziców) uczniom (icom), którzy pilnością i postępami w nauce na to zasługują. Rady Pedagogiczne powinny przy zwolnieniach od taks rozważyć dokładnie warunki, w jakich młodzież poza szkołami pozostaje, nadto jej pilność i postępy w nauce.

Zwolnienia od tej taksy należy odmówić uczniom (icom), bez względu na to, czy są dziećmi funkcjonarjuszów państwowych, którzy nie wykazują należytych postępów w nauce i zachowaniu, a Rada Pedagogiczna doszła do przekonania, że nie są to objawy przejściowe, ale zasadnicze cechy ujemne inteligencji lub charakteru. Opieka domowa ucznia (icy) może odwołać się od decyzji Rady Pedagogicznej do Kuratorjum, które rozstrzyga ostatecznie.

Od taksy za egzamin dojrzałości eksternów zwalnia Kuratorjum.

Zwolnienie następuje z końcem drugiego miesiąca po rozpoczęciu półrocza na skutek podania wniesionego do Dyrekcji szkoły przez rodziców lub opiekę domową ucznia w terminie najdalej miesięcznym po rozpoczęciu danego półrocza. Do podania należy dołączać stosowne zaświadczenie o stanie majątkowym.

Funkcjonarjusze państwowi i wojskowi zawodowi nie składają podań o zwolnienie od opłaty. Dyrekcja może jednak zażądać od nich w razie wątpliwości przedłożenia świadectwa o stanie majątkowym lub formalnego zaświadczenia, że interesowany jest pracownikiem państwowym.

Uczniowie (ice), nie zwolnieni od taksy za zużycie pomocy naukowych i materjałów, obowiązani są wpłacić tę taksę bezzwłocznie po zakomunikowaniu im odnośnych decyzyj Rady Pedagogicznej, najpóźniej jednak do końca trzeciego miesiąca danego półrocza pod rygorem niedopuszczenia do dalszych zajęć szkolnych.

Fundusz, powstały z części taksy za zużycie pomocy naukowych i materjałów, a przypadającej Ministerstwa W.R.iO.P., będzie zużyty na ogólne cele szkolnictwa średniego ogólnokształcącego (ośrodki naukowe, bibljoteki pedagogiczne i t.p.), nadto w wypadkach zupełnie wyjątkowych na wyposażenie szkół średnich w sprzęty lub pomoce naukowe.

Sposób przedkładania wniosków w tym względzie jak również przelewanie na rzecz Ministerswa W.R.iO.P. części kwot z taks za zużycie pomocy naukowych i materjałów wskaże Ministerstwo w jednem z najbliższych zarządzeń.

Minister: (—) *St. Grabski.*

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego.

Nr. II—4023/26.

Równe, dnia 11 marca 1926 r.

Dyrekcjom Szkół Średnich Ogólnokształcących w Okręgu Szkolnym Wołyńskim.

do wiadomości i zastosowania.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) wz. *Stefan Język*
Naczelnik Wydziału.

Poz. 34.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego

№ II-3950/26.

W sprawie pokrywania wydatków rzeczowych w w państwowych szkołach średnich.

Równe, dnia 12 marca 1925 r.

Do

Dyrekcyj Gimnazjów Państwowych Okręgu Szkolnego Wołyńskiego.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego oznajmia, że na mocy reskryptu Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 2 marca 1926 r. № II-1972-26 zaszła zasadnicza zmiana w sposobie pokrywania wydatków rzeczowych w państwowych szkołach średnich.

Z budżetu szkolnictwa średniego (Dział 5) skreślone zostały kredyty, preliminowane na wydatki przewidziane w § 5 (opał, światło, utrzymanie porządku), w § 6 (wydatki biurowe), w § 8 poz. 4 (różne wydatki), w § 9 (drobny remont), w § 10 (urządzenie lokali szkolnych i pomoce naukowe).

Celem umożliwienia Dyrekcjom pokrycia wydatków w zakresie powyższych pozycyj, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wprowadza na okres drugiego półrocza roku szkolnego 1925/26 jednorazową taksę administracyjną w kwocie po 20 zł. (dwadzieścia złotych) od każdego ucznia. Zwolnić od tej taksy można najwyżej 25% ogółu uczniów odnośnej szkoły. Taksę tę winni uczniowie (nice) uiścić najpóźniej do końca kwietnia 1926 r. w wyjątkowych zaś na szczególne uwzględnienie zasługujących wypadkach w dwóch równych ratach miesięcznych, najpóźniej jednak do końca maja b. r.

Dyrekcje szkół średnich, winny wszystkie swe wydatki rzeczowe w granicach powyższych pozycyj budżetowych z wyjątkiem komornego, o ile jest ono opłacone i wielkiego remontu, pokrywać z wnoszonych przez uczniów taks administracyjnych.

W związku z powyższem, Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego wzywa Dyrekcje, aby sporządziły bezzwłocznie preliminarz dochodu jaki spodziewają się uzyskać z powyższej taksy, oraz preliminarz wydatków na okres drugiego półrocza bieżącego roku szkolnego i przedłożyły Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego do zatwierdzenia.

Układając preliminarz Dyrekcje winny mieć na uwadze, to, że wpływ dochodów na pokrycie wydatków rzeczowych w I półroczu roku szkolnego 1926-27 nie jest jeszcze przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego uregulowany i że w wypadku wydania w tej sprawie zarządzeń, nie może on być wcześniej osiągnięty jak dopiero w miesiącu październiku.

Należy zatem preliminarz wydatków ułożyć tak, by kwota dochodów uzyskana w II półroczu roku szkolnego 1925-26 wystarczyła do zaspokojenia koniecznych potrzeb biurowych przynajmniej do końca września 1926 r., następnie do przeprowadzenia w czasie wakacyj niezbędnego w roku 1926 małego remontu i urządzenia lokali szkolnych. O ile nie zajdzie konieczność wydatkowania większych sum na pomoce naukowe, pożądanem byłoby zaopatrzyć się w ciągu wakacyj w opał, który w tym okresie jest stosunkowo tani, a który ze względu na duże zapotrzebowanie w Dyrekcjach pochłania poważne sumy. W ten sposób uzyska się pewną oszczędność co pozwoli na obrócenie z wpływów za I półrocze roku szkolnego 1926/27 większych kwot na zakup pomocy naukowych. O ile przy gimnazjum istnieje Komitet rodzicielski, który dobrowolnie oświadczył lub oświadczy gotowość pokrywania pewnej części świadczeń rzeczowych z własnych funduszów, należy mu to ułatwić i umożliwić.

Preliminarz należy zestawić według podanego wzoru.

Preliminarz na II półrocze roku szkolnego 1925/26.

Dział	§	poz.	Dochody	Zł.	Objaśnienia.
V	—	—	Opłaty uczniów (nic)	6000.oo	Liczca uczniów w zakładzie = 400 25% zwolnionych = 100 Płaci taksę 300×20

Dział	§	poz.	Wydatki	Zł.	Objaśnienia.
V	5	—	Światło, opał i utrzymanie porządku	—	Uzasadnić każdy paragraf wydatków stosownie do potrzeb zakładu

Podając powyższe do wiadomości Dyrekcyj Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego zwraca uwagę na przestrzeganie §§ 2, 3, 4 i 5 „Przepisów dla specjalnych poborców (okólnik Kuratorjum Okręgu Szkoln. Woł. Nr. 2919-1070-F-23 jak również tej treści okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 4907-II z dnia 7.IV 1924 r.) Kuratorjum O.S.Woł. Nr. 9534-III-24) który dotyczy funduszu na gry ruchowe, a który w myśl niniejszego okólnika ma również zastosowanie i do taks na wydatki rzeczowe.

Sumy uzyskane na wydatki rzeczowe należy przetrzymywać na rachunku bieżącym w miejscowych Kasach Skarbowych, oczywiście o ile nie zachodzi potrzeba natychmiastowego wydatkowania tychże.

Dyrekcja gimnazjum, która w swej siedzibe nie ma Kasy Skarbowej, co powoduje znaczne trudności przy wpłacaniu i podejmowaniu gotówki, o której mowa w niniejszym okólniku, może przechowywać gotówkę w podręcznej Kasie Dyrekcji, z tem jednak zastrzeżeniem, by miała ona pełne zabezpieczenie.

Zupełną odpowiedzialność za ewentualne straty ponosi Dyrekcja, gdyż od uznania jej zależeć będzie przetrzymywanie gotówki w Kasie podręcznej, lub w Kasie Skarbowej.

Dla przejrzystości, a następnie dokładnej kontroli tak przychodu jakoteż rozchodu taks, należałoby w „Księdze kasowej (wzór № 3 „Przepisy dla poborców) zaprowadzić" w opłatach specjalnych" oddzielną rubrykę „*taksy na wydatki rzeczowe*", tak po stronie lewej jak i prawej księgi, zaś w księdze wzór Nr. 34 (Instrukcje dla Kas Skarbowych, Dz. Urz. Min. Skarbu Nr. 46 ex 1921) otworzyć osobne konto na te taksy.

Wkońcu Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego zaznacza, że przedkładanie jakichkolwiek wniosków o przekazanie kredytów poza wyszczególnionemi powyżej byłoby bezcelowe, ponieważ Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego nie będzie miało w swej dyspozycji żadnych funduszów na te wydatki rzeczowe dla szkolnictwa średniego, które mają być pokrywane z funduszu uzyskiwanego z taks administracyjnych.

Kurator Okręgu Szkolnego w z. *Stefan Język*

Naczelnik Wydziału.

Poz. 35.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego
Warszawa, dnia 4 marca 1926 roku
L: O. Prez. 2031/26.

W sprawie stosowania w szkołach średnich ogólnokształcących, zawodowych i seminarjach nauczycielskich niektórych postanowień z dnia 22-go grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej.

Okólnik.

Do
Kuratorów Okręgów Szkolnych
i Liceum Krzemienieckiego
w Krzemieńcu.

W związku z niektóremi zmianami, wprowadzonemi do ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923 r. przez ustawę z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129, poz. 918), wyjaśniam i zarządzam co następuje:

1) W zwiazku z wykonaniem art. 4 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. podwyższającego o 3 normalną liczbę godzin lekcyj, obowiązujących nauczycieli, należy przestrzegać następujących zasad:

a) Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe nauczycieli etatowych oblicza się i wypłaca od dnia 1 stycznia 1926 r. z uwzględnieniem art. 4 Ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. oraz §§ 1, 2, 3, 4 i 5 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów i Ministra Skarbu z dnia 18 lutego 1926 r. wydanego w porozumieniu z Ministrem Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie wykonania postanowień ustawy z dnia 22-go grudnia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18 poz. 102).

b) Nauczyciel zasadniczo nie może uczyć danego przedmiotu w szkole w liczbie godzin niższej od określonej ustawowo, wtedy, gdy równocześnie w tej samej szkole przedmiotów, do których pierwszy nauczyciel jest powołany, uczy inny nauczyciel w wymiarze godzin wyższym ponad przepisany i z tego tytułu pobiera wynagrodzenie za godziny nadliczbowe; wyjątki od tej zasady są możliwe w wypadkach, gdy władza szkolna udzieli zniżenia godzin obowiązkowych jednemu z dwóch nauczycieli, uczących tych samych przedmiotów, jako też w wypadkach, gdy brakująca do pełnego wymiaru tygodniowa liczba godzin jest niższa od liczby, przewidzianej w programie nauczania danego przedmiotu w odpowiedniej klasie szkolnej (np. gdy w danej szkole jest dwóch nauczycieli uczących tego samego przedmiotu, obowiązanych do 23 godzin nauczania i gdy

po przydzieleniu każdemu z nich po 21 godzin pozostaje do objęcia jeszcze jedna klasa z 4 godzinami nauki tego przedmiotu, wówczas jeden z tych nauczycieli może pozostać przy 21 godzinach, a drugi objąć 25 i pobierać dodatkowe wynagrodzenie za 2 godziny nadliczbowe).

c) Nauczycielowi, który pracując w jednej szkole nie ma obowiązującej go ustawowo maksymalnej liczby godzin, należy uzupełnić brakującą ilość godzin odpowiedniego przedmiotu w innej szkole tej samej kategorji w tej samej miejscowości; nauczycielowi religji można w takim wypadku wyznaczyć brakującą ilość godzin w szkole innej kategorji, nie wyłączając szkoły powszechnej, zaś nauczycielowi seminarjum nauczycielskiego—w szkole ćwiczeń.

W tych wypadkach należy nauczycielowi wydać dodatkowe pisemne polecenie, uwzględniające uzupełnienie godzin w innym zakładzie.

d) Nie wolno powoływać nikogo z zewnątrz w charakterze nauczyciela kontraktowego (względnie nieetatowego) do nauczania pewnego przedmiotu w szkole, w której etatowi nauczyciele tego samego przedmiotu nie uczą w wymiarze 125 % ilości godzin przewidzianej dla tego przedmiotu. Wyjątki są dopuszczalne w wypadkach, wymienionych w punkcie b), jakoteż w szkołach zawodowych w wypadkach, gdy pewnych przedmiotów muszą nauczać specjaliści, jakich niema wśród nauczycieli etatowych danej szkoły.

2) Ponieważ art. 5 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. uchylił specjalne wynagrodzenie za szereg czynności, wymienionych w art. 35 i 52 ustawy z dnia 9 października 1923 r., dyrekcje szkół średnich ogólnokształcących, zawodowych i seminarjów nauczycielskich winny rozdzielać te czynności możliwie równomiernie pomiędzy wszystkich członków grona nauczycielskiego z tem jednak ograniczeniem, by zasada równomierności podziału nie była stawiana wyżej ponad faktyczne kwalifikacje danej osoby do pełnienia danego rodzaju czynności i by wskutek tego nie zaciążyła na jakości wykonania obowiązków.

W szczególności należy:

a) zawiadywanie zbiorami i pracownią przyrodniczą powierzyć nauczycielowi przyrody, a gdy w danym zakładzie jest dwóch lub więcej nauczycieli tego przedmiotu, obowiązki te należy powierzyć jednemu z tych nauczycieli na podstawie zgodnego porozumienia się zainteresowanych względnie decyzji dyrekcji zakładu.

b) zawiadywanie zbiorami i odpowiedniemi pracowniami fizycznemi i chemicznemi powierzyć właściwym nauczycielom według zasady wskazanej w punkcie poprzednim;

c) zawiadywanie bibljoteką dla uczniów jako też obowiązki opiekunów klasowych (wychowawców), gospodarzy i t. p. powierzyć tym członkom grona nauczycielskiego, których dy-

rekcja uzna za najbardziej powołanych do pełnienia tych obowiązków.

d) w seminarjach i na kursach nauczycielskich do udziału w konferencjach z uczniami zobowiązywać te osoby i w takim zakresie, jak to określono w okólniku Ministerstwa z dnia 14 października 1925 r. Nr. 16898/I.

Aczkolwiek nikomu z członków grona nauczycielskiego nie wolno uchylać się od wyznaczonych mu wyżej wymienionych czynności, pożądane jest, by dyrekcje przed wyznaczeniem poszczególnym członkom grona nauczycielskiego dodatkowych tego rodzaju obowiązków porozumiewały się z nimi uprzednio w miarę możności.

Sprawy powyższe mogą być też regulowane na posiedzeniu Rady Pedagogicznej na podstawie wspólnego porozumienia się wszystkich członków grona nauczycielskiego.

Rozdział dodatkowych obowiązków winien być przedstawiony Kuratorjum do wiadomości i zatwierdzenia.

Minister (—) *St. Grabski.*

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego
Nr. 0-4379/26.

Równe, dnia 18 marca 1926 r.

Dyrekcjom Państwowych Szkół Ogólnokształcących, Seminarjum Nauczycielskiego i Państwowych Szkół Zawodowych.

Do wiadomości i wykonania.

Kurator Okręgu Szkolnego *W. Sikora.*

Poz. 36.

Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.
Dnia 3 marca 1926 r.
Nr. I/19695/25.
W sprawie wydzierżawienia gruntów szkolnych przez Inspektorów Szkolnych.

Do Kuratorjów Okręgów Szkolnych

Według doniesień otrzymanych przez Ministerstwo W. R. i O. P. zdarza się, że z powodu poddzierżawienia przez Inspektorów Szkolnych gruntów wydzielonych na cele szkolnictwa powszechnego—wynikają różne nieporozumienia.

W celu uniknięcia jakichkolwiek nieporozumień Ministerstwo zarządza, aby Inspektorowie Szkolni nie poddzierżawiali, ani nie wydzierżawiali zarówno gruntów wydzielonych z majątków państwowych dla szkolnictwa powszechnego, jak i gruntów szkolnych, stanowiących własność gminy, gromady lub szkoły, chociażby grunty takie nie były narazie użytkowane na cele szkolnictwa powszechnego.

Poprzednie zarządzenie w tej sprawie uchyla się.

Za Ministra (—) *W. Żłobicki.*
Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego.
Nr. I/4150/26.

Równe, dnia 22 marca 1926 r.

Do
Panów Inspektorów Szkolnych
Okręgu Szkolnego Wołyńskiego.

Przesyła się do wiadomości i ścisłego zastosowania się.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *W. Sikora*

Poz. 37.

Poz

Odpis.

Ministerstwo
Spraw Wojskowych
Departament I. Piechoty.
L. dz. 30353/Pob. Og. Org.

Warszawa, d. 15 stycznia 1926 r.

Odpis.
Warszawa, d. 15 stycznia 1926 r.

Nauczyciele publ. szkół powsz. tryb postępowania przy zaliczaniu do rezerwy w myśl art. 111 Ustawy.

Na zapytanie jednego z D. O. K., jaki powinien być tryb postępowania przy zaliczaniu do rezerwy nauczycieli publicznych szkół powszechnych w myśl art. 111 Ustawy o powsz. obow. sł. wojsk., wyjaśniam:

1. Zgodnie z duchem ustawy o powsz. obow. sł. wojsk. wszelkiego rodzaju ustawowe ulgi w pełnieniu obowiązkowej służby wojskowej powinny być przyznawane zasadniczo przez komisję poborową. Ponieważ zaliczenie poborowego nauczyciela publ. szk. powsz. do rezerwy jest również pewnego rodzaju ulgą w pełnieniu obowiązkowej służby w Wojsku stałem, o zaliczeniu nauczyciela do rezerwy w myśl art. 111 Ustawy powinna zadecydować komisja poborowa (ogólna lub dodatkowa), przed którą dany poborowy staje.

Przewiduje to zresztą rozporz. wykonawcze do art. 35 ustawy o powsz. obow. sł. wojsk. w §§ 265 pkt. g. 267 i 280,

które zawierają wskazania dla kom. pob. w przedmiocie poświadczeń wzgl. adnotacji w listach poborowych.

Poborowy, ubiegający się o zaliczenie do rezerwy w myśl art. 111 ustawy, powinien komisji poborowej (ogólnej lub dodatkowej) przedstawić odpowiednie podanie wraz z zaświadczeniem właściwego Inspektora Szkolnego, stwierdzającem, iż pełnił funkcję nauczyciela publ. szkoły powsz. w dniu rozpoczęcia ogólnego poboru jego rocznika i że funkcje te nadal pełni. O ile więc taki poborowy uznany został za zdolnego do służby w wojsku stałem, komisja poborowa wydaje na podstawie wspomnianego zaświadczenia Insp. Szk. decyzję o zaliczeniu do rezerwy w myśl art. 111 Ustawy, która powinna być wpisana do rubr. 20 obu egzempl. listy poborowej, zgodnie z § 280 rozp. wyk.

3. Poborowym, zaliczonym w myśl art. 111 Ustawy do rezerwy, komisja poborowa wydaje poświadczenie według wzoru 27 do rozporz. wykonawczego do ustawy o powsz. obow. sł. wojsk., zgodnie z § 265 pkt. g. tegoż rozporządzenia.

Wystawianie książeczek wojskowych dla tych poborowych powinno być uskutecznione w czasie trwania czynności komisyj poborowych.

Książeczkę wojskową przesyła P. K. U. takiemu poborowemu najdalej do dnia 1.XI danego roku, zgodnie z § 267 pkt. o wspomnianego rozporządzenia, przestrzegając przepisy §§ 268 i 269 rozporządzenia wykonawczego.

4. Poborowi, którzy mianowani zostali nauczycielami publicznych szkół powszechnych po terminie rozpoczęcia ogólnego boboru ich rocznika, z postanowienia art. 111 Ustawy korzystać nie mogą. Zasada ta została podana do wiadomości właściwych władz szkolnych specjalnym okólnikiem Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ. (Nr. 12435|I z 27.VIII.1925).

5. Postanowienie art. 111 ustawy stosuje się w jednakowej mierze do stałych, jak również tymczasowych lub kontraktowych nauczycieli publ. szkół powsz.

Wspomniany artykuł ustawy nie przewiduje żadnej różnicy pomiędzy wymienionemi kategorjami nauczycieli i nie biorąc pod uwagę charakteru służbowego poszczególnych nauczycieli przyjmuje jako okoliczność, warunkującą możność zaliczenia ich do rezerwy wyłącznie ich niezbędność w szkolnictwie powszechnem, wywołaną niedostatecznem pokryciem zapotrzebowania nauczycieli.

Prowizoryczny charakter służby nauczycieli tymczasowych i kontraktowych tembardziej nie może stać na przeszkodzie zastosowaniu wobec nich art. 111 ustawy, ile że § 644 rozporz. wykonawczego nakłada na władze szkolne obowiązek zawiadomienia władz administracyjnych I instancji o każdorazowem porzuceniu zawodu nauczycielskiego przez osoby, korzystające

z ulgi art. 111 ustawy, które to władze administracyjne ze swej strony zawiadamiają o tem władze wojskowe.

Niema zatem obawy bezpodstawnego zwolnienia od normalnej służby w wojsku stałem tych osób, któreby w międzyczasie przestały być nauczycielami szkół powszechnych.

Powyższe zasady umieszczone będą w projekcie „Instrukcji Poborowej".

Szef Departamentu I. Piechoty
(—) *Wieroński* Płk. Szt. Gen.

Otrzymują:
D-cy Okr. Korp. Nr.Nr.: I—X.
Nr. X na pismo L. 23388|O. de. B.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych
i Oświec. Publicznego
Warszawa,
dnia 3 lutego 1926 r.
Nr. O. Prez. 656/26.

Panom Kuratorom
Okręgów Szkolnych

do wiadomości.

Za Ministra (—) *Dr. Karol Dawidowski*
Dyrektor Departamentu.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego.
Nr. I—2528|26.

Równe, dnia 17 lutego 1926 r.

Władzom Szkolnym I Instancji
i ogółowi nauczycielstwa

do wiadomości.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *W. Sikora.*

Poz. 38.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego
№ 0-4295/26.
W sprawie zawiadomień
o przedstawieniach

Równe, dnia 18 marca 1926 r.

Do
Dyrekcji Wszystkich Szkół Państwowych i Prywatnych oraz Nauczycielstwa Okręgu Szkolnego Wołyńskiego.

Na podstawie porozumienia z Panem Wojewodą Wołyńskim podaję do wiadomości, że wszelkie podania o zezwolenia na rozmaitego rodzaju widowiska i wieczorki urządzane przez szkołę dla szerszej publiczności należy wnosić do władz administracyjnych conajmniej na ośm dni przed projektowane-

mi terminami ich urządzenia. W razie niezachowania tego termiu może grozić nieotrzymanie w porę zezwolenia na przedstawienie.

Kurator Okręgu Szkolnego w-z. *Stefan Język.*
Naczelnik Wydziału,

Poz. 39.

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego
Nr. 0-2419-26.

W sprawie: Towarzystwa Obrony Przeciwgazowej.

Równe, dn. 23 lutego 1926 r.

Do
Panów Inspektorów Szkolnych, Dyrektorów gimnazjów państwowych i prywatnych, seminarjów nauczycielskich i szkół zawodowych oraz Ogółu Nauczycielstwa Szkół Średnich i powszechnych w Okręgu Szkolnym Wołyńskim.

W związku z okólnikiem Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego z dnia 21 lutego 1925 r. Nr. 3501-0-25, umieszczonym w Nr. 3 Dziennika Urzędowego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego z dnia 15 marca 1925 r., pozycja 46, powtórnie zwracam uwagę na konieczność uświadomiania ludności o grozie wojny chemicznej do której mieszkańcy województwa wołyńskiego zupełnie są nie przygotowani, nie znając nawet najprymitywniejszych środków obrony przed gazami trującemi.

Propagandą obrony przeciwgazowej zajmuje się Towarzystwo Obrony Przeciwgazowej w Warszawie, które udziela na żądanie wszelkich szczegółowych informacyj, w jaki sposób propagandę należy prowadzić.

Dlo zorjentowania się w zasadach pracy należy wziąść pod uwagę następujące wskazówki:

1) Podstawą skutecznej walki chemicznej (obrony lub napadu) jest rodzimy przemysł chemiczny, który jest źródłem bogactwa kraju i obrony państwa. Podstawą zaś samodzielnego przemysłu chemicznego jest obecność na miejscu surowców.

Polska posiada sporo surowców: sól, ropę naftową, węgiel kamienny, drzewo i t. d., które jednak nie są wykorzystane należycie.

Żeby wykorzystać należycie naturalne bogactwa kraju, trzeba dokładnie je poznać t. j. trzeba oprócz kapitału mieć ludzi odpowiednio do pracy przygotowanych i miejsce ułatwiające pracę tym ludziom.

W tym celu Towarzystwo Obrony Przeciwgazowej postanowiło wybudować „Instytut badań surowców krajowych". Dwa gmachy tego instytutu już zostały wybudowane — stoją ściany i dach, wartość których wynosi około miljona złotych, pocho-

dzących tylko z ofiar bez żadnej innej pomocy. Wewnętrzne urządzenie będzie kosztowało do 40 tysięcy dolarów. Jeżeli te fundusze uda się zebrać, w lecie roku bieżącego roboty będą ukończone i w jesieni praca badawcza będzie uruchomiona. Instytyt buduje się według projektów profesora chemji, Mościckiego.

2) Walka chemiczna (gazy trujące) jest straszna tylko dla nieprzygotowanych. W 1915 r. kiedy po raz pierwszy gazy trujące zastosowano, straty były olbrzymie, sięgające do 90% zaatakowanych. Potem, gdy wynaleziono maski oraz inne środki ochronne, straty zaczęły się szybko zmniejszać i pod koniec wojny nie przekraczały 2%, kiedy od broni palnej i białej straty wynosiły 24%. Stąd wynika, że gazy trujące wcale nie są straszne dla przygotowanych.

W czasie wojny światowej gazy trujące groziły tylko żołnierzom walczącym na froncie. W wojnie przyszłej, to niebezpieczeństwo będzie groziło wszystkim mieszkańcom bez wyjątku, szczególniej mieszkańcom większych miast. stacji kolejowych i ośrodków przemysłowych. Stąd wynika, że do obrony przeciwgazowej powinni być przygotowani wszyscy mieszkańcy bez wyjątku.

3) Oprócz tego gazy trujące znajdują coraz większe zastosowanie w medycynie, a szczególniej w rolnictwie, jako środek wielce skuteczny do tępienia szkodników leśnych, polnych i ogrodowych. Prof. Z. Mokrzecki wyliczył, że mniszka—brudnica i sówka—chojnówka zniszczyły w Polsce do 140.000 ha lasu, co stanowi straty do kilkuset miljonów złotych. Tymczasem u naszych sąsiadów zachodnich i nawet wschodnich takich strat nie było, bo tam szkodniki w zarodku zostały wytępione za pomocą gazów trujących.

Sposób jak należy tępić skutecznie szkodniki leśne, polne i ogrodowe, za pomocą gazów trujących, był opracowany przez Towarzystwo Obrony Przeciwgazowej w czasie wyprawy do lasów brodnickich w lecie 1925 r.

4) Żeby to wszystko, co powiedziano wyżej, wprowadzić w życie, potrzebne są środki. Towarzystwo Obrony Przeciwgazowej nie urządzało kwest ulicznych i urządzać nie będzie gdyż to nie zgadza się z powagą instytucji. Natomiast Towarzystwo Obrony Przeciwgazowej dąży do zjednania jaknajwiększej liczby członków. Składki wynoszą: 1 zł. wpisowego i 6 zł. rocznie.

Żeby uświadomić obywateli i pociągnąć ich do współpracy, Towarzystwo Obrony Przeciwgazowej działa w sposób następujący:

a) Została zorganizowana wystawa, która dwukrotnie była otwarta w Warszawie, obecnie jest na prowincji, a która na przykładach uświadamia o środkach napadu i obrony.

b) Zostały wydane broszury uświadamiające:

1. Walka chemiczna w przyrodzie Prof. Lindeman 50 gr.
2. Wojna współczesna — płk. Małyszko 50 gr.
3. Wojna chemiczna i obr. kraju — Inż. Wojnicz-Sianożęcki i Inż. Sarnek 1 zł.
4. Wojna chemiczna — płk. Małyszko 4 zł.
5. Klinika Gazów bojowych — Dr. St. Paradistal 1 zł.
6. Podstawy ratownictwa przy zatruciach gazami bojowemi, prof. Lindeman.
7. Próby tępienia szkodników leśnych za pomocą proszków i gazów trujących — Prof. Z. Mokrzecki 50 gr.

c) Już przygotowano z młodzieży szereg drużyn ratowniczych, które na wypadek napadu gazowego będą niosły pierwszą pomoc zatrutym oraz podawać wskazówki, co czynić należy, aby uniknąć zatrucia.

Również przygotowano szereg prelegentów, którzy wygłaszają uświadamiające odczyty z przeźroczami.

Oto zamiary i dążenia Towarzystwa Obrony Przeciwgazowej.

Współpraca nauczycielstwa jako kuźnia, wykuwająca z młodzieży przyszłych obywateli może polegać na następujących poczynaniach.

W każdej szkole średniej lub wyższych klasach szkoły wydziałowej powinny się odbyć wykłady o obronie przeciwgazowej. Wykłady takie wygłoszone być mogą już to przez profesora chemji lub fizyki danego zakładu, już to przez prelegenta delegowanego przez T-wo Obr. Przeciwgazowej. Towarzystwo Obrony Przeciwgazowej służyć zawsze może w takich wykładach pomocą odnośnie co do przezroczy ilustrujących walkę i obronę przeciwgazową oraz odpowiednim materjałem, potrzebnym do napisania odczytu lub też nawet napisanym i przygotowanym odczytem do wygłoszenia.

W bibljotekach tak dla uczniów, jak i dla grona nauczycielskiego, powinny się znaleźć wydawnictwa Towarzystwa.

W gmachach szkolnych szkół średnich lub wydziałowych należy wylepić afisze propagandowe Towarzystwa, które na życzenie mogą być dostarczone bezpłatnie w dowolnej ilości.

Nauczycielstwo szkół powszechnych, jak i średnich mogłoby również być bardzo pomocnem Towarzystwu Obrony Przeciwgazowej, gdyby zechciało wziąć na siebie inicjatywę tworzenia oddziałów Towarzystwa po tych miastach, gdzie jeszcze takie oddziały nie istnieją.

Po wszelkie wiadomości należy zwracać się do Zarządu Głównego T. O. P. Warszawa, Ludna 11, tel. 2—04 albo do Oddziału Miejscowego T. O. P., który jest prawie w każdem mieście.

Kurator Okręgu Szkolnego (—) *W. Sikòra.*

Poz. 40.

Ministerstwo
Wyznań Religijnych
i Oświecenia
Publicznego
Warszawa.
Dn. 31 grudnia 1925 r.
№ 17988/II.P.

W sprawie: uprawnień absolwentów b. Akademji rolniczej w Dublanach do nauczania w szkołach średnich

Odpis.

Do
Kuratorjów Okręgów Szkolnych, Pana Wizytatora Liceum Krzemienieckiego i Wydziału Oświecenia Województwa Śląskiego.

Ze względu na podniesione w tym względzie wątpliwości, Ministerstwo wyjaśnia, że absolwenci mający „absolutorjum" b. Akademji rolniczej w Dublanach posiadają, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 27 lutego 1922 r. (Dz. Ustaw Rz. P. N. 22 poz. 183) studja wyższe w rozumieniu art. 13 ustawy z dnia 26 września 1922 r. o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach średnich i że wobec tego ubiegać się mogą o przyznanie im dyplomu nauczycielskiego na mocy art. 5 lit. j i art. 8 wymienionej ustawy, o ile posiadają inne warunki ustawowe tam wymienione.

Zarazem zaznacza się, że absolwenci ci, stosownie do przepisów b. Akademji w Dublanach, otrzymywali po ukończeniu studjów wraz z przepisanemi egzaminami świadectwo, z tytułowanem słowem „Absolutorjum" ze wzmianką o prawie przystąpienia do „egzaminu dyplomowego"; wzmianka ta jednak nie świadczy o tem, jakoby okaziciel „Absolutorjum" nie posiadał faktycznie d y p l o m u ukończenia z egzaminem studjów wyższych.

Za Ministra: (—) Dr. *Z. Zagórowski.*

Kuratorjum
Okręgu Szkolnego
Wołyńskiego
№ II-1525/26.

W sprawie: uprawnień absolwentów b. Akademji rolniczej w Dublanach do nauczania w szkołach średnich.

Równe, dnia 30 stycznia 1926 r.

Dyrekcjom Gimnazjów i Seminarjów Nauczycielskich państwowych i prywatnych oraz Inspektoratom Szkolnym Okręgu Szkolnego Wołyńskiego,

do wiadomości.

Kurator Okręgu Szkolnego *W. Sikora.*

KONKURS.

Inspektor Szkolny w Łucku ogłasza niniejszem konkurs na stanowiska kierowników (czek) publicznych szkół powszechnych w następujących miejscowościach:

1. 7 kl. szkoły żeńskiej Nr. 1 im. Królowej Jadwigi w Łucku.
2. 7 kl. szkoły męskiej Nr. 3 w Łucku.
3. 7 kl. szkoły rozwojowej żeńskiej Nr. 4 w Łucku.
4. 7 kl. rozwojowej szkoły żeńskiej Nr. 5 w Łucku.
5. 7 kl. szkoły rozwojowej męskiej Nr. 6 w Łucku.
6. 7 kl. rozwojowej szkoły koedukacyjnej im. Bolesława Chrobrego w Nieświczu, gm. Czaruków pow. Łuck.
7. 7 kl. rozwojowej szkoły koedukacyjnej im. Staszica w Kiwercach pow. Łuck.
8. 7 kl. rozwojowej szkoły koedukacyjnej w Torczynie pow. Łuck.
9. 4 kl. publ. szkoły koedukacyjnej w Ołyce pow. Łuck.
10. 4 kl. publ. szkoły koedukacyjnej w Rożyszczach pow. Łuck.
11. 3 kl. publ. szkoły koedukacyjnej w Hubinie gm. Czaruków pow. Łuck.
12. 2 kl. szkoły w Trościańcu pow. Łuck.

O stanowiska w szkołach pod Nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8 ubiegać się mogą kandydaci (w żeńskich i koedukacyjnych kandydaci i kandydatki) z wyższym kursem nauczycielskim, względnie egzaminem wydziałowym i conajmniej z 6-letnią praktyką nauczycielską.

Przy wszystkich wyżej wymienionych szkołach, oprócz szkoły ad Nr. 5, 7 i 8, znajdują się mieszkania, składające się z dwóch pokoi i kuchni; ponadto przy szkole ad Nr. 3 ogród owocowy, przy szkole ad Nr. 6 — 4 morgi ogrodu z sadem.

Podania należycie udokumentowane, skierowane do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego w Równem należy wnosić drogą służbową do Inspektoratu Szkolnego w Łucku (ul. Sienkiewicza Nr. 16) w terminie do dnia 30 kwietnia br.

Inspektor Szkolny (—) *J. Składnik.*

Bibljografja.

Nakładem **Książnicy Atlasu** we Lwowie ulica Czarnieckiego 12 wydano: Törgren: „Podręcznik gimnastyki" w tłumaczeniu H. Czechowiczówny i T. Dęgiewicza.

Jest to jedyna i pierwsza w literaturze polskiej książka, traktująca całość zagadnień, związanych z fizycznem wychowaniem młodzieży. Podręcznik ten zawiera szczegółowy opis metody Linga oraz podaje cały szereg systematycznych programów lekcyjnych dla młodzieży męskiej i żeńskiej. Wskazany jako podręcznik dla nauczycieli wychowania fizycznego, oraz nauczycieli szkół powszechnych, którzy nie przeszli kursów wychowania fizycznego. Cena 12 złotych. Stron 520 z licznemi ilustracjami.

Domaniewski J.: Z życia naszych ptaków. Sikory.

Kopczewski Wł.: Pamiętnik 1-go ogólno-polskiego zjazdu polonistów w Warszawie 24, 25 i 26 kwietnia 1924 r.

Pawłowski Ant.: Wykład arytmetyki handlowej dla wyższych Szkół Handlowych.

Semkowicz Wł.: Mapa Historyczna Rzeczypospolitej Polskiej w r. 1771.

Rusk R.R.: Pedagogika eksperymentalna.

Kruczkiewicz Br. i inni: Słownik łacińsko-polski, wyd. II 1925 rok.

Nakładem **Księgarni Gebethnera i Wolffa**—Warszawa, ukazały się nowe wydawnictwa:

Lucjusz Kanarnicki: Teatr Szkolny — z 12 ilustracjami i nutami.

Julja Baranowska-Borowa: Święto Pieśni Dzieci Polskich—zbiór pieśni z nutami.

Dr. Włodzimierz Natanson i Dr. Konstanty Zakrzewski-Nauka Fizyki dla klas wyższych szkół średnich, tom III.

K. Mellerowicz: Premieres Leçons de Français.

Treść Nr. 4 (21) Dziennika Urzędowego

Kuratorjum O. S. Woł.

Cena prenumeraty rocznej wynosi **złotych 6,** półrocznie **zł. 3**
Nr. pojedyńczy **60 groszy.** Podwójny **1 zł. 20 gr**

Prenumeratę należy wpłacać czekiem P.K.O. № 30365.

Dziennik Urzędowy Kuratorjum O. S. Woł. wychodzi raz na miesiąc w objętości $1^1/_2$ do 2 arkuszy druku.

Adres Redakcji i Administracji: **Równe, Woł. Kuratorjum.**

Redaktor Dziennika Urzędowego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wołyńskiego **Stefan Język**

DRUKARNIA PAŃSTWOWA, ŁUCK — 445, 29.III 26.